

Studieprogramrapport 2020

Årlig evaluering av studieprogram

Studieprogrammet:	
Studieprogram:	Bachelor i samfunnsøkonomi
Programrådsleder:	Mette Wik
Fakultet:	Handelshøyskolen
Rapporten er behandlet i:	☐ Programrådet ☐ Fakultetets studieutvalg/utdanningsutvalg ☐ Fakultetsstyret
Eventuelle merknader:	Click or tap here to enter text.

Studieprogramrapportens datagrunnlag:
Angi de viktigste datakildene som er brukt i vurderingen av programmet.
Studiebarometeret 2019 Felles studentsystem (FS) Tableau Database for statistikk om høyere utdanning (DBH) Samordna opptak Tidligere studieprogramrapporter og handlingsplaner

Vurdering av kvaliteten i studieprogrammet:																									
Kvalitetsområder for vurdering (NMBUs studiekvalitetsområder): <ul style="list-style-type: none"> • Inntak (Rekruttering, informasjon, opptak og mottak) • Rammekvalitet (Det fysiske, organisatoriske og psykososiale læringsmiljøet og det faglige miljøet rundt utdanningene) • Programdesign- og ledelse (Studiets faglige innhold, organisering og ledelse) • Læring (Utdanningsfaglig kompetanse, lærings- og vurderingsformer, studentenes egeninnsats og andre forhold som bidrar til læring) • Relevans (Utdanningens relevans for samfunnet, arbeidslivet og den langsiktige verdiskapningen) • Læringsutbytte (Studentenes faglige prestasjoner, oppnådde læringsutbytte og progresjon) 																									
Inntak: Antall studieplasser og søkere: <table border="1"> <thead> <tr> <th></th> <th>Studieplasser</th> <th>Antall søkere</th> <th>Antall 1. pri. søkere</th> <th>Antall møtt</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>2016</td> <td>25</td> <td>602</td> <td>57</td> <td>23</td> </tr> <tr> <td>2017</td> <td>25</td> <td>426</td> <td>30</td> <td>20</td> </tr> <tr> <td>2018</td> <td>25</td> <td>437</td> <td>40</td> <td>27</td> </tr> <tr> <td>2019</td> <td>26</td> <td>495</td> <td>31</td> <td>26</td> </tr> </tbody> </table>		Studieplasser	Antall søkere	Antall 1. pri. søkere	Antall møtt	2016	25	602	57	23	2017	25	426	30	20	2018	25	437	40	27	2019	26	495	31	26
	Studieplasser	Antall søkere	Antall 1. pri. søkere	Antall møtt																					
2016	25	602	57	23																					
2017	25	426	30	20																					
2018	25	437	40	27																					
2019	26	495	31	26																					

2020	30	643	62	28
------	----	-----	----	----

Kilde: Samordna opptak

Søkertallet til B-ECON, som gikk betydelig ned fra 2016 til 2017, gikk noe opp igjen i 2018 og 2019 og tilbake til over 2016-nivå i 2020. Vi hadde 100% økning i antall første-prioritetssøkere fra 2019 til i år. Dette var en prosentvis større økning enn vår hovedkonkurrent UiO som hadde en økning fra 233 førsteprioritetssøkere i 2019 til 289 i 2020 (24% økning). Totalt var det 841 søkere som hadde samfunnsøkonomi som førsteprioritet ved årets samordnet opptak, mot 573 i 2019 (en økning på 46%). NMBUs andel av de som ønsker å studere samfunnsøkonomi i Norge har dermed økt fra 5,4% til 7,3%.

I 2018 sendte vi tilbud til 58. Av disse takket 41 ja og 27 studenter møtte til studiestart. I 2019 sendte vi også 58 tilbud, der 33 svarte ja og 26 studenter møtte til studiestart. I 2020 sendte vi ut 68 tilbud, der 39 svarte ja. Av de 39 studentene som svarte ja, var det 18 studenter som hadde B-ECON på NMBU som førsteprioritet. Totalt møtte 29 studenter til studiestart i år. Av disse er det 2 studenter som hadde prioritert ØA foran samfunnsøkonomi, men som ikke kom inn på ØA på grunn av høyere inntakskrav. Vi forventer at disse studentene kommer til å søke overgang til B-ØA etter hvert.

Bachelorprogram i samfunnsøkonomi tilbys også ved UiO, UiB, NTNU og UiT. Som vi ser av tabellen nedenfor kom nesten 75 % av søkerne til bachelorstudiet i samfunnsøkonomi ved NMBU i 2019 fra fylkene Viken og Oslo, dvs. at Handelshøyskolen i hovedsak rekrutterer fra nærområder og at UiO er vår viktigste konkurrent.

Geografisk fordeling av søkere:

Fylke	Førstevalgssøkere	Andel førstevalgssøkere	Alle søkere	Andel søkere
Viken	27	43,5%	310	48,2%
Oslo	19	30,6%	169	26,3%
Vestfold og Telemark	4	6,5%	26	4,0%
Andre fylker	12	19,4%	4	0,6%
Innlandet			38	5,9%
Trøndelag			26	4,0%
Vestland			22	3,4%
Rogaland			18	2,8%
Møre og Romsdal			14	2,2%
Agder			11	1,7%
Troms og Finnmark			5	0,8%
Sum	62	100 %	643	100 %

Kilde: FS: 192.002

Poenggrenser for henholdsvis førstegangskvote og ordinær kvote (for bachelor):

2016	42,4/50,2
2017	42,4/50,2
2018	42,4/47,5

2019	42,0/46,8
2020	42,7/47,6

Kilde: Samordna opptak

Poenggrensene har holdt seg nokså stabile i hele denne perioden. Vi hadde forventet at den ville øker mer i år som følge av betydelig flere søkere.

Rammekvalitet:

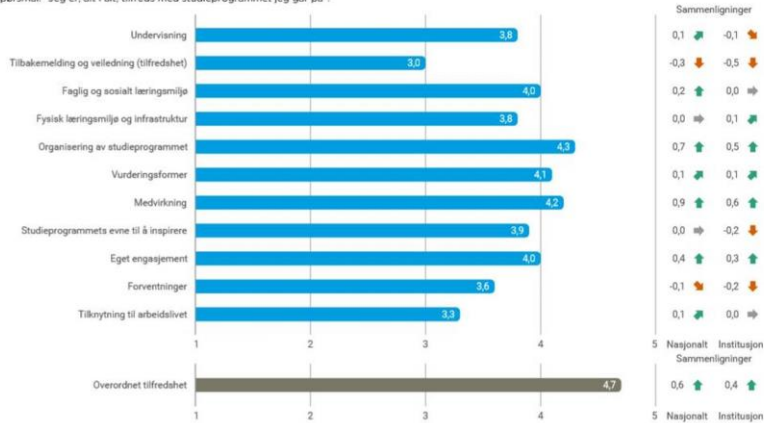
Studiebarometer 2019 viser at studenter på B-ECON alt i alt er noe mer fornøyd enn studenter som tar tilsvarende studium ved andre læresteder i Norge. Vi kommer særlig godt ut på studentenes helhetsvurdering. Mens de andre studiestedene i snitt ligger på mellom 4,1 og 4,3 ligger NMBU på hele 4,7 av 5 poeng.

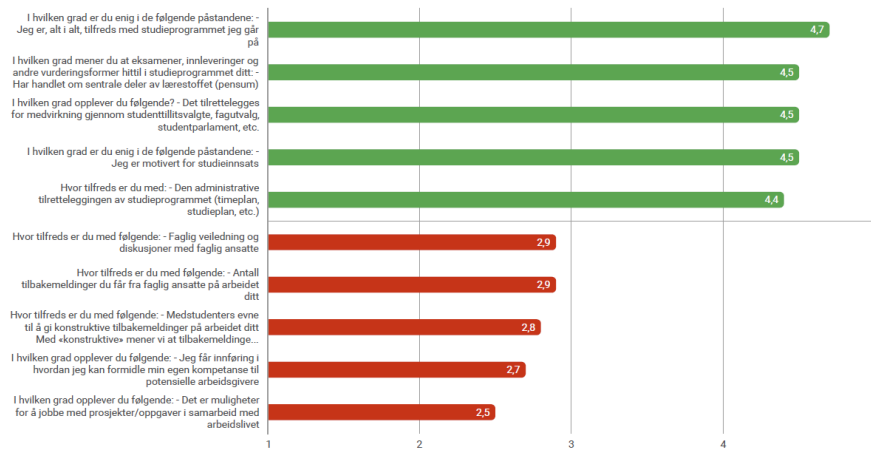
På de sju andre spesifikke kategoriene i figuren kommer vi klart bedre ut sammenlignet med de andre på organisering, faglig ansattes forventninger til studentene og tilknytning til arbeidslivet og ligger omtrent likt med de andre i de kategoriene. Forskjellene er imidlertid ikke store. Karakterer som varierer mellom 3,1 og 3,9 på seks av kategoriene tilsier også at det er klart rom for forbedringer. Det svakeste resultatet (3,1) får vi på tilbakemelding og veiledning fra faglig ansatte. Her har vi en jobb å gjøre.

Spørsmålene i undersøkelsen er gruppert i hovedområder, som hver består av flere enkeltspørsmål innenfor et overordnet tema. Unntatt er Overordnet tilfredshet, som angir ett spørsmål: "Jeg er, alt i alt, tilfreds med studieprogrammet jeg går på".

Nedenfor vises de fem enkeltspørsmålene som blir vurdert høyest og lavest av studentene. Spørsmålene kan være en indikasjon på styrker og utfordringer.

Figurene ovenfor viser igjen at studentene er særlig, og i økende grad, tilfredse med organisering av studieprogrammet og mulighet til medvirkning. Det ser ut til at vi har lykket med å involvere studentene i større grad i evalueringer og planlegging. Vi ser at vi har et stort forbedringspotensial når det kommer til tilbakemeldinger og faglig veiledning – både fra lærere og medstudenter. Dette skal vi forsøke å forbedre. Når det gjelder kontakt og samarbeid med arbeidslivet vil studentene få mer av dette på et seinere tidspunkt i studiet.

Læringsmiljø

— 3,9

Skala: 1-5 (1 = Ikke tilfreds - 5 = Svært tilfreds). Hvor tilfreds er du med:

Det sosiale miljøet blant studentene på studieprogrammet 4,0

Det faglige miljøet blant studentene på studieprogrammet 3,9

Miljøet mellom studentene og de faglig ansatte på studieprogrammet 4,2

Lokaler for undervisning og øvrig studiearbeid 3,8

Utstyr og hjelpemidler i undervisningen 3,6

Bibliotek og bibliotekstjenester 3,6

IKT-tjenester (f.eks. læringsplattformer, programvare og PC-tilgang) 4,3

Det er inspirerende å se at vi kommer meget godt ut når det gjelder samhandling mellom studenter og faglig ansatte, men vi må fortsette å jobbe for at studentene skal få et bedre fysisk arbeidsmiljø og bedre den faglige samhandlingen mellom studentene.

Programdesign- og ledelse:

Bachelorgraden i samfunnsøkonomi (B-ECON) er bygget opp i samsvar med nasjonale og internasjonale standarder for bachelorgrader i samfunnsøkonomi. Studiet kvalifiserer for opptak til masterstudier i samfunnsøkonomi i Norge og internasjonalt. Studiet ved NMBU har sine komparative styrker i sin bærekraftsprofilering, sitt sterke fagmiljø innen miljø-, ressurs- og energiøkonomi og i koblingen mot et bedriftsøkonomisk fagmiljø, samt i NMBUs øvrige fagportefølje. Det skjer kontinuerlige forbedringer og justeringer i programmet. Fra og med 2018 tilbød vi en egen profil i *miljø-, ressurs- og energiøkonomi*, fra og med 2019 tilbød vi i tillegg en profil i *bedrift og næring* og fra 2020 tilbyr vi ytterligere en profil i *digitalisering*. Studentene har også mulighet for å ta en bachelorgrad uten spesialisering og fra og med 2019 laget vi et opplegg for de som ønsker å gå videre til en mastergrad i økonomi- og administrasjon. Studentene som starter i 2020 har ett nytt obligatorisk emne (BUS133 – Excel for økonomer) og de har også fått mulighet til å velge mellom to «bærekraftsemner» (BUS180 Globale utfordringer II og INN271 Bærekraftig entreprenørskap).

I programrapporten for 2019 ga vi en fyldig rapport om læringsutbyttebeskrivelser, mandat og ledelse av studieprogrammet. Det har ikke vært særlige endringer på disse områdene siste året. Se fjorårets rapport for detaljer.

Første møte i eksternt råd for B-ECON ble gjennomført i november 2019. Andre møte var planlagt i siste halvdel av mars 2020, men måtte avlyses på grunn av Corona-situasjonen.

Deltakere i Programrådet 2019/20:

Mette Wik (programleder)
Arild Angelsen (ansatt)
Ragnar Øygard (ansatt)
Roberto Garcia (ansatt)
Stig Aune (ansatt)
Hedda Ringnes (student)
Maqdis Mahmoud Abdullah (student)
Thea Cecilie Edholmen (student)
Kateryna Krutskykh / Tendai Chella Bengtson (sekretær)

Medvirkning:

I hvilken grad opplever du følgende?

Skala: 1-5 (1 = I liten grad - 5 = I stor grad.)

Samfunnsøkonomi - bachelor Bachelor, Norges miljø- og biovitenskapelige universitet, Ås

Studentene har mulighet for å gi innspill på innhold og opplegg i studieprogrammet

4,3

Studentenes innspill blir fulgt opp av institusjonen

3,8

Det tilrettelegges for medvirkning gjennom studenttillitsvalgte, fagutvalg, studentparlament, etc.

4,5

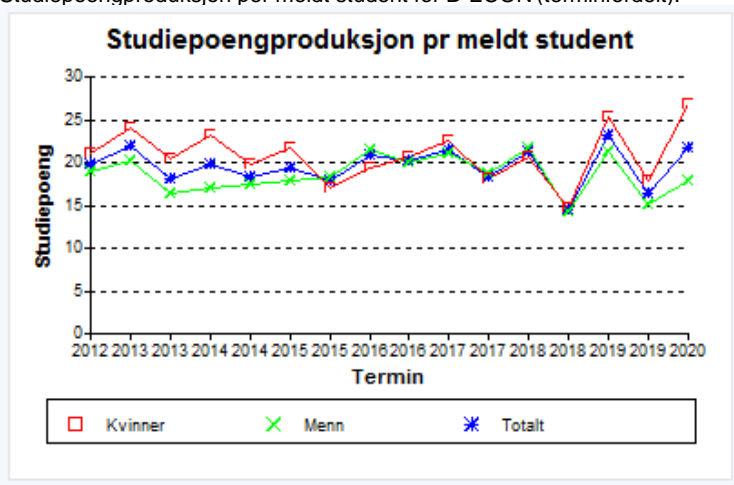
Indeks - medvirkning

4,1

Studentene våre er særlig godt fornøyde med sine muligheter til medvirkning. Vi tror hovedårsaken til dette er et lite studiemiljø med tett kontakt mellom studenter og forelesere, samt våre periodiske møter der vi setter av en hel dag til å diskutere studieprogrammet og enkelt-emner. Vi gjennomførte det første periodiske heldagsmøtet i februar 2019 og hadde et nytt møte i februar 2020. I disse møtene deltar programråd, lærere og studenter. Vi evaluerte alle obligatoriske emner og emnene i profilene. Dette ga programansvarlige og involverte lærere en mye bedre oversikt over innholdet i programmet, samt dets styrker og svakheter. Studentene var også veldig positive til denne muligheten til å kunne diskutere enkeltemner og program, samtidig som de fikk en større forståelse for programmets struktur, emneinnhold og læringsmetoder.

Læringsutbytte:

Studiepoengproduksjon per meldt student for B-ECON (terminfordelt):

Kilde: FS 581.003

Figuren over viser at studiepoengproduksjonen per meldt student varierer over tid med et snitt på ca 20 studiepoeng per semester. Vi har ingen forklaring på hvorfor snittet har vært så mye lavere (15-17 studiepoeng) i høstsemesteret enn i vårsemesteret (22-24 studiepoeng) de siste to årene. Det er også en overraskende stor forskjell på kvinner og menn de siste semestrene, der kvinnene kommer best ut. Det ser særlig ut til at de kvinnelige studentene håndterte korona-situasjonen våren 2020 bedre enn de mannlige studentene. Kvinnene produserte i snitt 26-27 studiepoeng, mens mennene bare produserte 17-18 studiepoeng.

Gjennomføring iht. utdanningsplan (gjennomføringsprosent)

2015	2016	2017	2018	2019
79	82,6	83,5	67,8	74

Kilde: DBH

Vi ser også at antall studiepoeng som avlegges iht. planlagte studiepoeng i utdanningsplanen gikk opp i 2016 og 2017, sank drastisk i 2018, og steg noe igjen i 2019. Men vi er fortsatt ikke tilbake på det høye nivået vi var i 2016 og 2017.

Hvis vi sammenligner gjennomføringsprosenten for bachelor i samfunnsøkonomi ved NMBU med de andre universitetene skårer vi 8-18% høyere enn bachelorstudiene ved UiT og UiO og 6% lavere enn UiB.

Antall uteksaminerte kandidater

Startår	Startet	Antall fullførte	Frafall	Antall aktive
2013	18	4	14	0

2014	33	17	16	0
2015	30	15	11	4
2016	20	11	9	0
2017	17	3	10	4

Kilde: Felles studentsystem (FS)

Vi ser at frafallet i løpet av studiet er forholdsvis stort, jf. tabellen over. Vi ser også at antall uteksaminerte varierer fra år til år og at det var spesielt lavt for 2013-kullet og kommer til å bli lavt for 2017-kullet. Mange studenter bruker også lenger tid enn normert studietid (se tabellen nedenfor). Det er også en stor andel som slutter eller søker overgang til andre studieprogram (de fleste til B-ØA). Vi tror det store frafallet i stor grad skyldes at mange av studentene i utgangspunktet ikke hadde samfunnsøkonomi som sin førsteprioritet og at de slutter eller melder overgang til andre studier når de finner ut at samfunnsøkonomi ikke var et studium for dem.

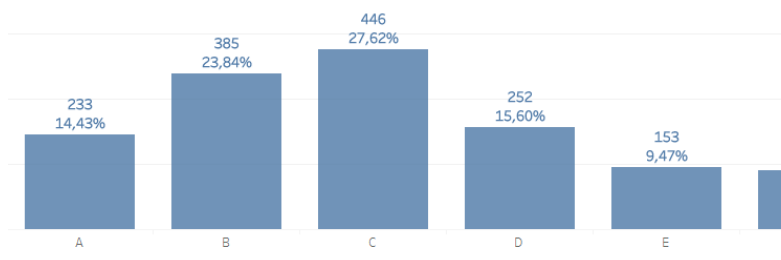
Av de fire aktive studentene på 2015 kullet planlegger tre å bli ferdige høsten 2020 og den fjerde får muligens inndratt sin studierett. Det er fortsatt fire aktive studenter på 2016 kullet. Av disse planlegger en å bli ferdige i høst, to skal bli ferdige våren 2021 og den siste planlegger å bli ferdig høsten 2021.

Gjennomføringstid

Startår	Antall startende	Fullført normert	Pluss 1 semester	Pluss 2 semestre	Pluss 3 semestre eller mer
2014	33	11	3	2	1
2015	30	10	1	2	2
2016	20	4	4	2	1
2017	17	3	-	-	-

Kilde: NMBU-prosjekt/GST3/A: Andel ferdig av antall startende

Karakterfordeling i perioden 2016 til 2020

Kilde: NMBU-prosjekt/SVP3/Karakterfordeling

Commented [MW1]: Hva skal vi egentlig bruke denne figuren til? Bør vi heller ha tall med endringer over tid?

Nylig gjennomførte tiltak og effekten av disse:

Status og effekt av gjennomførte tiltak (oppfølging av handlingsplan fra fjorårets rapport og andre iverksatte tiltak).

Nylig gjennomførte tiltak:

Nye emne i Globale utfordringer:

I 2018 innførte vi et nytt emne i globale utfordringer, økonomi og bærekraft (ECN180) for alle HHs bachelorstudenter første augustblokk. Emnet gir en innføring i FNs 17 bærekraftsmål og vektlegger særlig kompleksitet og synergier versus trade-offs mellom de ulike bærekraftsmålene, samt hvordan økonomer kan bidra til å fremme en mer bærekraftig utvikling. Som en oppfølger til ECN180 innførte vi BUS180 Globale utfordringer II, dilemmaer og bedriftens muligheter i 2019. Emnene har blitt godt mottatt av studentene og videreføres.

Tettere oppfølging av førsteårsstudentene:

Siden 2018 har innføringsemnet i samfunnsøkonomi (ECN100) vært et eksklusivt emne for første års B-ECON studenter og vi har lagt større vekt på sosiale aktiviteter og klassesamhold, bl.a. gjennom en hyttetur, obligatoriske kollokvier og gruppearbeid og felles lunsjer. To studentassistenter følger også studentene tett i dette emnet. Dette har ført til bedre samhold i de to siste årskullene og det ser også ut til at vi har et mindre frafall av studenter enn tidligere. Tiltaket videreføres.

Forbedre undervisnings- og læringsmåter:

Emneansvarlige oppfordres til variasjon i pedagogikk og vurderingsmetoder. Vi opplever at det skjer en sakte, men positiv, utvikling på dette området.

Periodisk møte

I februar 2019 gjennomførte vi et første periodisk heldagsmøte med programråd, lærere og studenter der vi evaluerte alle obligatoriske emner og emnene i profilen i energi-, miljø- og ressursøkonomi. Dette var veldig vellykket og ga programansvarlige og involverte lærere en mye bedre oversikt over innholdet i programmet, samt dets styrker og svakheter. Studentene var også veldig positive til denne muligheten til å kunne diskutere enkeltemner og program, samtidig som de fikk en større forståelse for programmets struktur, emneinnhold og læringsmetoder. Vi gjennomførte et nytt vellykket periodisk møte i januar 2020 og planlegger å gjøre dette til en årlig tradisjon.

Første møte med eksternt råd

I november 2019 gjennomførte vi vårt første møte med eksternt råd i Oslo. Rådet består av Monica Mee, Senior Sustainability Advisor i Pure Consulting, Viil Søyland, avdelingsdirektør i Landbruks- og matdepartementet og Margrethe Sagevik, bærekraftsansvarlig i Vy. Hovedoppgaven til rådet er å kommentere innhold og sammensetning av fag, basert både i vår forskning og kompetanse og behovene for framtidig kompetanse i arbeidslivet. I det første møtet ble behovet for bedre digitaliseringskompetanse framhevet, og vår nye profil i digitalisering er en direkte respons på dette.

Vi hadde planlagt et oppfølgingsmøte mellom eksternt råd og programrådene for både bachelorprogrammet og masterprogrammet i samfunnsøkonomi den 18. mars i år, men dette måtte dessverre avlyses på grunn av Corona-situasjonen.

Endringer i studieprogrammet (fra kull 2020):

- A. Excel for økonomer (BUS133) blir obligatorisk

- B. Det blir mulig å velge mellom BUS180 Globale utfordringer II – Dilemmaer og bedriftens muligheter og INN271 Bærekraftig entreprenørskap.
- C. MATH100 erstatter ECN102 Matematikk for økonomer. Det har vært utfordringer knyttet til høy strykprosent og unormalt svake karakterer i ECN102 og vi håper MATH100 vil være en god erstatning for ECN102
- D. **Ny profil i Digitalisering.**
- o [INF100 Prinsipper i informasjonsbehandling](#)
 - o [INF120 Programmering og databehandling](#)
- I tillegg må minimum ett av følgende emner velges:
- o [INF230 Datahåndtering og analyse](#)
 - o BUS230 Operasjonsanalyse
 - o BUS240 Vareproduksjon og logistikk

Bedre infrastruktur

HH-studentene har arbeids- og grupperom i 5. etasje i Tårnbygget. Fakultetet har siste par årene satt opp lydisolerende plater for å dempe støy, salgsautomater med snacks og drikke og vannkran til å fylle opp vannflasker med filtret, kaldt vann. Høsten 2019 kom det nye møbler til fellesarealene.

Commented [MW2]: Stemmer dette?

Handlingsplan med tiltak og ansvar for oppfølging:

Fakultetet/fagmiljøets innspill til tiltak for å øke kvaliteten i programmet (oppfølgingsplan etter periodisk programevaluering der det er aktuelt).

Spesiell oppmerksomhet på:

- Programspesifikke tiltak for økt gjennomføring
- Programspesifikke tiltak for økt studentmobilitet
- Programspesifikke tiltak for oppfølging av studentenes læringsmiljø

Fakultetets handlingsplan med tiltak og ansvar for oppfølging:

Tiltak: Tettere oppfølging av bachelorstudentene. Førsteårs-studentene får tett oppfølging i innføringsemnet ECN100 der det legges særlig vekt på sosiale aktiviteter og klassesamhold, bl.a. gjennom en overnattingstur, obligatoriske lunsjer og obligatoriske kollokvier og gruppearbeid. To studentassistenter (2. og 3. års bachelorstudenter) følger studentene tett.

I tillegg har vi egne program møter for hvert årskull en gang i semesteret der vi tar opp diverse relevante tema samt får tilbakemeldinger fra studentene. Se detaljert plan for program møtene.

Ansvar for oppfølging: Programleder, studieveileder, undervisningsleder, dekan,

Tiltak: Oppfølging av de studentene som ikke avlegger studiepoeng det første semesteret, og av de som stryker.

Ansvarlig: Studieveileder

Tiltak: Fortsette å forbedre undervisning og læringsmåter, blant annet gjennom variasjon i pedagogikk og bedømmingsmetoder, og ved å bruke læringsressurser på nett.

Ansvar for oppfølging: Dekan, undervisningsleder og programleder i samarbeid med emneansvarlige.

Tiltak: Foreta en gjennomgang av emnenes læringsutbyttebeskrivelse for å oppnå

en enhetlig beskrivelse av læringsmålene i hvert enkelt emne som samsvarer med den nye læringsutbyttebeskrivelsen for B-ECON.

Ansvar for oppfølging: Programleder, programråd, emneansvarlige

Tiltak: Følge opp vårt eksterne råd for samfunnsøkonomi.

Ansvar for oppfølging: Programleder

Tiltak: Utvikling av faglig hjem i Tårnbygningen.

Ansvar for oppfølging: Dekan

Ytterligere kommentarer:

Click or tap here to enter text.